

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 873/19.2.2019

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**Α Π Ο Φ Α Σ Η
9/2019**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 28.11.2017 και ώρα 10:30, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Νικόλαο Κιάο, Ευαγγελία Μήτρου, και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόντα τα μέλη Βασίλειος Καραποστόλης και Γιώργος Πλειός οι οποίοι είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Α.Ε. - ΣΠΟΡ FM 94,6 Νομού Αττικής, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ Α.Ε. ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, αναφορικά με την προστασία ανηλίκων ακροατών, την ευπρέπεια λόγου και τη μετάδοση χορηγίας στη διάρκεια της εκπομπής που παρουσίασαν οι Α. Πανούτσος και Α. Καρπετόπουλος στις 23.4.2015.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 333/7.5.2015 ο οποίος χρεώθηκε στη διοικητική υπάλληλο Τριάδα Τσαμπούκα και στην ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Η διοικητική υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1079/ΕΣ/30.7.2015 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης. Στην συνέχεια, η ειδική επιστήμονας-νομικός υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1446/ΕΣ/11.11.2015 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστη ο πληρεξούσιος δικηγόρος της Στάθης Γεωργόπουλος. Ερωτηθείς από τον Πρόεδρο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 7.12.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 5875/1.12.2017 υπόμνημά του με συνημμένο το πρακτικό συνεδρίασης της Επιτροπής Δεοντολογίας του σταθμού της 20.11.2017.

Την 15.1.2019 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τα αυτά ως άνω (παρόντα κατά τη συζήτηση) μέλη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και άκουσε την ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου που είχε ορισθεί από τον Πρόεδρο εισηγήτρια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό, μεταξύ των άλλων, την προστασία της αξίας του ανθρώπου, την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας και την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.
2. Κατά ρητή συνταγματική επιταγή, η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του κράτους(άρθρο 21 παρ. 1).
3. Το άρθρο 24 παρ. 1 εδ. δ' του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης(που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας,

άρ. 6 της ΣΕΕ) ορίζει ότι σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

4. Στο άρθρο 17 περ. ε' του Ν. 2101/1992, που κυρώνει τη Διεθνή Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού, γίνεται αναφορά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ορίζοντας ότι τα συμβαλλόμενα κράτη ευνοούν την επεξεργασία κατάλληλων κατευθυντήριων αρχών που να προορίζονται για την προστασία του παιδιού από την ενημέρωση και το υλικό που βλάπτουν την ευημερία του.

5. Κατά το άρθρο 24 παρ. 1 του Ν. 2462/1997(που κυρώνει το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966) κάθε παιδί, χωρίς διάκριση λόγω φυλής, χρώματος, γένους, γλώσσας, θρησκείας, εθνικής ή κοινωνικής προέλευσης, περιουσίας ή γέννησης, έχει δικαίωμα, έναντι της οικογένειάς του, της κοινωνίας και του κράτους στα μέτρα προστασίας που απαιτεί η θέση του ως ανηλίκου.

6. Επειδή πρόκειται για μη ενημερωτικό ραδιοφωνικό σταθμό με αθλητικές μεταδόσεις(άρ. 5 παρ. 5 Ν. 3592/2007), εφαρμόζεται ο Κανονισμός 2/1991 του Ε.Σ.Ρ περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων. Κατά το άρθρο 9 παρ. 1 του ανωτέρω Κανονισμού, η προαγγελία και η παρουσίαση οποιασδήποτε μη ειδησεογραφικής εκπομπής πρέπει να σταθμίζει την αρνητική επιρροή που μπορεί η εκπομπή να ασκήσει στους ανήλικους αν προβληθεί σε χρόνο που συνηθίζουν να παρακολουθούν ανήλικοι. Η παρ. 3 του αυτού άρθρου ορίζει ότι οι εκπομπές δεν πρέπει να περιλαμβάνουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ειδικότερα προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές άσκοπης βίας. Η διάταξη αυτή ισχύει και για προγράμματα που ενδέχεται να βλάψουν τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων, εκτός αν εξασφαλίζεται με επιλογή της κατάλληλης ώρας εκπομπής ή με άλλα τεχνικής φύσεως μέσα ότι στην περιοχή μεταδόσεως οι ανήλικοι δεν παρακολουθούν κατά κανόνα τις εκπομπές αυτές.

7. Σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 4 του Π.Δ. 109/2010 οι τηλεοπτικοί οργανισμοί ελεύθερης λήψης οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν πορνογραφικές σκηνές ή σκηνές υπερβολικής βίας, καθώς και να μη μεταδίδουν σκηνές φυσικής ή λεκτικής βίας στα

ειδησεογραφικά τους προγράμματα, χωρίς αυτό να είναι αναγκαίο για την πληροφόρηση του κοινού για ορισμένο γεγονός.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 5 του Κανονισμού 2/1991 του Ε.Σ.Ρ πρέπει να τηρούνται οι γενικά παραδεκτοί κανόνες της ευπρέπειας και της καλαισθησίας στη γλώσσα και τη συμπεριφορά, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και το πλαίσιο της εκάστοτε εκπομπής. Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται στα προγράμματα που μεταδίδονται σε χρόνο που η τηλεόραση είναι πιθανό να παρακολουθείται από ανηλίκους.

9. Κατά το άρθρο 3 παρ. 1 του ως άνω Κανονισμού τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

10. Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι οι πάσης φύσεως εκπομπές που προβάλλονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς φορείς οφείλουν να προστατεύουν τους ανήλικους τηλεθεατές και ακροατές και να τηρούν τους κανόνες γλωσσικής ευπρέπειας και συμπεριφοράς.

11. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, τους ζητηθέντες και προσκομισθέντες από το σταθμό ψηφιακούς δίσκους με την επίμαχη ροή προγράμματος, την ακρόαση αυτής και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικός και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής: Στην εκπομπή αθλητικού περιεχομένου της 23.4.2015 που παρουσίασαν οι Α. Πανούτσος και Λ. Καρπετόπουλος από το σταθμό της εγκαλούμενης από ώρα 12.00΄ έως 14.00΄, αυτοί αναφέρθηκαν στη θρησκευτική εορτή της ημέρας (εορτή του Αγίου Γεωργίου) σχολιάζοντας το όνομα “Γιώργος”. Ο ένας παρουσιαστής ανέφερε, κατά λέξιν, και τα εξής: *« Για τον Αϊ Γιώργη να πούμε ότι ανδραγάθησε...διότι ξεκίνησε ως ταπεινός φαντάρης κι έγινε συνταγματάρχης... Η μάνα του είχε ένα περίεργο όνομα...τη λέγαν Πολυχρόνη... Πολυχροσιάδα κάπως έτσι...άλλοι καιροί τότε ρε παιδί μου, αυτό ήταν γυναικείο όνομα...Τον μεγαλώσανε με*

αρχές...και τον φέρανε εδώ προς τα παράλια τα δικά μας να πάρει την ελληνική παιδεία και να μάθει να λέει ψέματα...και μπήκε στο στρατό επί Διοκλητιανού...Όταν άρχισε να κυνηγάει τους χριστιανούς, είπε “ωπ, δεν κυνηγάω κανέναν εγώ, είμαι χριστιανός τιμή μου και καμάρι μου, δεν θα το απαρνηθώ”... Και τον συνέλαβαν παρότι είχε μεγάλο στρατιωτικό τίτλο, του τάζανε αρχικά πλούτη και παλάτια για να αλλάξει ομάδα... Δεν τον αρνήθηκε όμως ο Αϊ Γιώργης, ήταν θηρίο κι είπε “εγώ δεν τον αρνούμαι”... Τον πήρανε, τον βασανίσανε με διάφορους τρόπους, λόγχεις, ασβέστες, ότι φανταστείς του κάνανε...Και τελικά τον αποκεφαλίσανε. Και πήγε ο άνθρωπος ερήμην του...Η αντοχή του και η στρατιωτική του εξυπνάδα...ήταν ράμπο...τον έκαναν γι αυτό το λόγο προστάτη του στρατού...Και με το δράκο συνέβαινε το εξής: επειδή έβγαινε και καθάριζε το σύμπαν, είχανε κάνει μια συμφωνία με το δράκο οι κάτοικοι της περιοχής, να του στέλνουνε ας πούμε κάθε χρόνο κάποιον, να τον τρώει ο δράκος, να τελειώνει η ιστορία...Τέλος πάντων, κάποια στιγμή προέκυψε να παν στο δράκο τη βασιλοπούλα της περιοχής.... όταν έπεσε ο κλήρος στη βασιλοπούλα, είπε κάποιος “δεν φωνάζουμε τον Αϊ Γιώργη;”... Εμφανίστηκε ο Γιώργης και τον καθάρισε το δράκο με συνοπτικές διαδικασίες..., από τον καιρό εκείνο ιστορίες τύπου *Game of Thrones* είχαν πέραση...Την ελευθέρωσε[τη βασιλοπούλα] και τη γύρισε πίσω στο τσαρδί της..., αν υπήρχε ένα φλερτ, αυτά δεν καταγράφονται...Η βασιλοπούλα εγώ την έχω να είναι πιο μελαχρινή, κοκαλιάρια για να είναι αυτά της Λιβύης, δεν μπορεί να είναι ξανθιά και Ντούβλη και τροφαντή...Φουρέιρα τέτοια πράματα...». Ο άλλος παρουσιαστής συμπλήρωσε: «...Αν μου επιτραπεί η έκφραση, αλλά είναι αδόκιμη γιατί δεν ξέρω καμιά άλλη, στρατόκαυλος εντελώς,...Πολυχρόνη! Γκέι ήταν οι γονείς του; Ήταν υιοθετημένο; Πολυχρόνη λέγανε τη μάνα του Αϊ Γιώργη ρε; Σαν εκπομπή του Πολυχρονίου είναι αυτό..., κουνάγανε την αγλαδιά όλοι μαζί;...Αυτός έδινε συνέχεια στο πανεπιστήμιο αλλά δεν έμπαινε γιατί ήταν στόκος...με μέσα...στο διάολο πια, βαρέθηκα με αυτόν..., ψιλοράμπος δηλαδή;...τελειώσαμε με τον Αϊ Γιώργη.... Της ξηγήθηκε της βασιλοπούλας; χωρίς πάνω χέρι κάτω χέρι;... Βασιλοπούλα σε στυλ Ντούβλη; Τέτοιο στυλ; σε στυλ Αλ Σαλέχ; ...στο χτικιάρικο δηλαδή ήταν; Τι να φάει ο δράκος ρε;... έτρωγε και άντρες; Δεν ήταν *homophobe*...». Τελειώνοντας λέγει «χαίρομαι που μοιράστηκες μαζί αυτές τις θεολογικές γνώσεις, ... έχω ένα φίλο που έχει πάθος με τους δράκους, είναι δρακόφιλος...τους λιανίσανε κανονικά τους δράκους οι διάφοροι άγιοι...».

III. Υπαγωγή

Ενόψει αυτών, δεδομένου ότι η εκπομπή διακωμώδησε με χρήση των προαναφερόμενων απρεπών και αγοραίων εκφράσεων τη ζωή του Αγίου Γεωργίου, κρίνεται ότι η εγκαλούμενη εταιρεία παραβίασε την υποχρέωση τήρησης των παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και στη συμπεριφορά, την υποχρέωση σεβασμού της προσωπικότητας των ακροατών του ραδιοφώνου και ιδίως την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων ακροατών, οι οποίοι αποτελούν μian ευάλωτη και ευαίσθητη κοινωνική ομάδα που, λόγω του νεαρού της ηλικίας της, της έλλειψης εμπειριών, της μη ανεπτυγμένης κρίσης της και της ελλιπούς συναισθηματικής της ωριμότητας, ενδέχεται να συμπεράνει ότι είναι αποδεκτή η διακωμώδηση προσώπων που λατρεύονται ως άγιοι από άλλους ακροατές και η βάνουση προσβολή του θρησκευτικού τους συναισθήματος με αυτό τον τρόπο.

Έτσι, καθίσταται σαφές ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια των προστηθέντων υπ' αυτής δημοσιογράφων, παραβίασε εκ προθέσεως τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Περαιτέρω, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθεάσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε πολλαπλώς υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ομόφωνα ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Για τη μετάδοση χορηγίας στη διάρκεια της εκπομπής κρίνεται ότι δεν τελέσθηκε παραβίαση κατά το υποκειμενικό στοιχείο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση τήρησης των παραδεκτών κανόνων της ευπρέπειας και καλαισθησίας στη γλώσσα και συμπεριφορά και την ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων ακροατών.

Επιβάλλει ομόφωνα στην εταιρεία με την επωνυμία ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ Α.Ε. ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ, ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ Α.Ε.- ΣΠΟΡ FM 94,6 Νομού Αττικής, την διοικητική κύρωση του προστίμου των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ Α.Ε. ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ που εδρεύει στο Ν. Φάληρο Αττικής, στην οδό Εθν. Μακαρίου 2, με ΑΦΜ 094383805, Δ.Ο.Υ. ΦΑΕ Πειραιά.
2. Του Ιωάννη Αλαφούζου του Αριστείδη, κατοίκου Εκάλης Αττικής,, στην οδό Θέτιδος 61, με ΑΦΜ 022253837, Δ.Ο.Υ. Κηφισιάς, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
3. Του Ιωάννη Σπανολιού του Κωνσταντίνου, κατοίκου Βούλας Αττικής, στην οδό Ξάνθου 12, με ΑΦΜ 007698074, Δ.Ο.Υ. Γλυφάδας, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.
4. Της Ευαγγελίας Κουτσαυτάκη του Κωνσταντίνου, κατοίκου Νέας Ερυθραίας Αττικής, στην οδό Οδυσσέα Ανδρούτσου Β', με ΑΦΜ 075618967, Δ.Ο.Υ. Κορυδαλλού, ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 15^η Ιανουαρίου 2019 και δημοσιεύτηκε την 4^η Μαρτίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ